

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. „GORENJEČ“ stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Domoljubno politično premlšljevanje.

VI.

V preteklih časih so leto za letom prihajale v naše kraje divje tolpe krvoločnih Turkov, ki so vse opustošili, kamor so pridrli. Človeške naselbine so cropali in požgali, stare ljudi in majhne otroke pomorili na najgrozovitejše natine, dekleta in dečke pa so odpeljali s seboj v sužnost, kjer so jih poturčili, to je: vsilili so jim mohamedansko vero in turški jezik. Tako poturčeni slovenski mladeniči so vzrastli v krepke in strahovite turske vojake, ki so med vsemi Turki najgrozovitejše divjali po slovenskih pokrajinah ter neusmiljeno natikali na kole svoje rojake, večkrat tudi svoje rodne brate, sestre in stariše. Ti nesrečni poturčenci slovenske krvi so se imenovali slovenski janičarji in so bili najboljša opora roparskim turskim vojskam. Toda vseh teh nečloveških zločinov in hudobij, ki so jih počenjali na svojem krvnem narodu, niso bili krivi sami, ampak živinski Turčini, ki so jih tako vzgojili!

V dobi zadnjih stoletij so Turki, ki so bili premagani in potolčeni večkrat in v več krajih, tako omagali, da so se skrčili v Evropi le na posest malih dežel na Balkanu in zdaj tam doli izvršujejo svoje turske grozovitosti večinoma le še nad svojimi podložnimi Slovani — Bolgari in Srbi — na veliko radost „kultiviranih“ nasprotnikov Slovanov. A tudi balkanski Slovani bi se bili že zdavno oprostili izpod turskega jarma, in divjaški Turki bi bili že popolnoma potisnjeni iz Evrope, kamor več ne spadajo, ako bi jim ravno Nemčija v zvezi z drugimi Slovanom zavistnimi državami ne dajala zaslonbe in potuhe!

Pri nas na Slovenskem pa vkljub vsemu temu tudi še sedaj niso minili bridki janičarski časi. Ker k nam več ne prihajajo janičarji iz Turčije, začeli so na Slovenskem, kakor tudi drugod med severnimi Slovani, delati janičarje Nemci s svojimi ponemčevalnimi šolami in Slovanom brezmejno zagrizenimi časopisi. Kjer le morejo, vsilijo Nemci med Slovence nemško šolo, potem pa

love okrog slovenske otroke zanjo, da bi jih v nji od-tujili njihovemu narodu in materinemu jeziku. In naša pristranska nemška vlada gre povsod v vseh slučajih z velikimi skoki na roke tem novim tovarnarjem sedanjih slovenskih janičarjev. Ako pa Slovenci v jezikovno mešanih krajih prosijo in trkajo na nemško pravičnost in poštenost zaradi slovenskih šol, tedaj ostajajo vsa nemška ušesa gluha do skrajnosti!

Na ponemčenem Koroškem, kjer je bilo nekdanj skoro vse prebivalstvo slovensko in kjer so imeli slovenski knezi svoj vojvodski prestol, je sicer še sedaj nekaj vasi in občin v južnem delu slovenskih, toda vsenemška gospodoželjnost in ošabnost tam gori ne privoščiti in ne dovoli edino umljivega slovenskega pouka slovenskim otrokom. Kakor nekdanj na Kranjskem, tako se morajo torej na Koroškem še dandanes učiti slovenski otroci v nemškem jeziku, čeprav ga ne razumejo! Ravnotako se godi Slovincem tudi v nekaterih krajih na Spodnjem Štajerskem. Tam na Primorskem, v Trstu, njega okolici in Istriji pa davijo Slovence po nemškem vzgledu Lahi. Ali tudi one krivice in nepostavnosti, ki jih morajo trpeti primorski Slovenci pod laskim nasilstvom, smemo šteti zopet le k nemškim krivdam, ker morejo Lahi zatirati naše primorske rojake le s privoljenjem in pod zaščito avstrijskih vladnih Nemcev!

Zgodovinska resnica je, da navadno podleže slabejši močnejšemu in da se umakne revnejši bogatejšemu. Tako se godi tudi našemu malemu in revnemu narodu. Sovražni tujci mu krčijo meje lepe domovine od treh strani in tudi v sredino slovenske zemlje se mu je že močno vrinil oholi in nehvaležni Nemec, ki je tisoče in milijone že nakopal na njegovih tleh, napravil škodo njemu, kjer je le mogel in podpiral le svojce, a naš narod mu v svoji slepoti še vedno robuje in pomaga v njegovih — nemških stremljenjih!

Ali tako ne sme več iti dalje, ako nočemo sramotno izginiti z zemeljskega površja! Vzdravimo se, okrepimo se in rešimo se! Čeprav smo slabi in revni med hogatimi in močnimi tujci, vendar ne smemo zaradi tega obupati ter nepremišljeno položiti svoje meče pred noge domišljavega sovražnika. Na svoji zemlji smo in od njega mnogo močnejši in bogatejši z drugimi Slovani, ki so naši bratje, naši zavezniki, naši pomočniki! Ne pohlepni in nenasitni Nemcem, Angležem ali Italijanom, ampak

Slovanom prorokujejo pravični in nepristranski svetovni politiki bodočnost, in k Slovanom se štejemo in pripadamo tudi mi Slovenci. Vzdravimo svoj narod k narodni zavednosti in navdušenosti, napojimo ga s slovanskim duhom, izvlecimo ga iz blata duševne in gospodarske zanikarnosti ter zanemarjenosti in — oreti bomo!

Kmetijska šola na Gorenjskem.

Letos je trideset let, kar smo dobili na Kranjskem vinorejsko šolo. Nimamo namena razpravljati danes o tem, kako je ta zavod dosedaj deloval, kake vspehe je dosegel in kake važnosti je za nadaljni razvoj našega kmetijstva, pač pa hočemo konstatirati, da je bila ta šola ustanovljena od vsega početka sem le za vinorodne strani naše dežele.

Trinajst let je delovala šola v Vipavski dolini, kjer je bila malone lokalnega pomena. Sedemnajst let deluje pa že na Grmu pri Novem mestu. Tukaj se ji je delokrog sicer razširil, dobila je namesto prejšnjega naslova »vinarska, sadjarska in poljedelska šola« tudi nov naslov »kmetijska šola«, toda njen program je vendar le ostal slej ko prej enak. Tudi tukaj je vinoreja glavni predmet, kajti za vinorejo in kletarstvo je odločenih največ učnih ur, tudi za praktično vinarstvo se porabi največ časa na šoli.

S to svojo uredbo pa ne ustreza šola potrebam naše Gorenjske, pa tudi tistih naših krajev ne, ki se ne pečajo z vinorejo. Nihče ne more zahtevati, da bi Gorenjci obiskovali šolo, kjer je glavni predmet tista stroka kmetijstva, s katero se svoj živ dan ne bodo pečali. In ravnotako kakor od Gorenjcev tudi od tistih Dolenjcev in Notranjcev ne moremo zahtevati, da bi pošiljali svoje sinove v ta zavod, ki se ne ukvarjajo s trto.

Ako so prihajali posamezni učenci tudi iz takih krajev v šolo na Grm, iskati je vzroka le v tem, ker se jim je hotelo dati sploh tisto strokovno izobrazbo, ki je pri nas mogoča, ne glede na to, ali ustreza njih dejanskim potrebam ali ne. Sicer je pa istina, da so se morali posamezniki iz takih krajev ravno zaradi pomanjkanja primerno urejenega domačega zavoda šolati tudi že izven naše dežele.

PODLISTEK.

Kmet Jur na političnem potovanju.

Konec . . .

Ali ves trud pravih slovenskih rodoljubov, ki se z veliko požrtvovalnostjo prizadevajo rešiti naše zaslepljene kmete iz sleparskih klerikalnih krempljev ter pripeljati jih na pravo pot do boljše bodočnosti, se kaže v nekaterih krajih na Gorenjskem skoro brez uspeha. Ti pomilovanja vredni kmetijski slepci raje še nadalje rijejo pod farovskiimi kutami in rili bodo tako dolgo, da jim bodo zapeli bobni na vseh koncih in krajih ter jih predramili iz pobožnega spanja, iz pobožne slepote. A tedaj zanje ne bode druge rešitve več, kakor da bodo jemali v roke popotne palice in šli s trebihom za kruhom v tujino, kjer bodo pozabili svoj materin jezik, njih potomci pa več ne bodo vedeli, kje so bili doma in kak jezik so govorili njih potujčeni očetje.

Takrat pa bodo v naših lepih pokrajinah gospodarili nemški in laški kmetje in vsi bodo dobro živeli ter lahko izhajali, ker ne bodo reševali gospodarskih vprašanj s steklenicami blagoslovljene vode, konsumarskega petjota in špiritovca v rokah, z molki in svetinjami okoli vratov in z izleti na razna božja pota kakor na Brezje, Sveto Goro, v Rim i. t. d., ampak bodo marljivo delali, varčno ravnali z denarjem in časom, rabili pri vseh gospodarskih napravah svoje glave in svoje roke ter doma v

Kmetijska šola na Grmu je po svoji sedANJI uredbi namenjena le za vinorodne kraje, tedaj za politične okraje Novomesto, Krško, Črnomelj, Litija in za sodni okraj Vipava. Za gorenjsko stran pa, to je za politične okraje Radovljica, Kranj, Kamnik, Ljubljana, potem za dolensko sodna okraja Velike Lašče in Ribnica, za notranjski politični okraj Logatec in sodni okraj Postojna, pa nima pravega pomena, in zato se ne smemo prav nič čuditi, ako prihajajo namesto teh naših deželanov sosedni Štajerci in Primorci v šolo.

Pretežni del naših gospodarjev ne najde v vinorejski šoli na Grmu tistega strokovnega pouka, ki bi se oziral na njih dejanske potrebe, in zato je tudi čisto opravičena zahteva, da se tudi za te kraje ustanovi primerno urejena kmetijska šola.

Ako uživajo vinogradniški posestniki naše dežele že tako dolgo vrsto let to ugodnost, da imajo svojo strokovno šolo sedaj na Grmu, zakaj bi ne dobili Gorenjci in drugi svoje šole, ki bi skrbela za pouk v tistih panogah, ki so v prvi vrsti važne za njih gospodarski napredek?

Zaradi tega moramo popolnoma odobravati vse tiste sklepe deželnega zbora in odbora, ki so se že storili v tem pogledu in ki merijo na to, da dobi tudi gorenjska stran svojo posebno kmetijsko šolo.

Po »N.«

V Kranju, 3. oktobra.

Iz državnega zbora. Cele štiri dni je potrebovala poslanska zbornica, da je rešila zakon o vojaških novincih. Čehi so namreč zahtevali, da se zagotovi sprejem nujnega predloga poslanca Plačka, po katerem umakne vojna uprava svojo naredbo za pridržanje tretjeletnikov in naj se najprej dovoli staro število vojaških novincev, o kakem zvišanju pa naj sklepa šele poznejše zakonodajstvo. Za ta predlog je glasovala stara desnica. Körber je doživel poraz, da se je vladna predloga premenila po volji desnice. — V pondeljki seji je poslanec Biankini ugovarjal temu, da je Khuen imenovan ogrskim ministrskim predsednikom. — Državni zbor se sedaj snide šele koncem oktobra ali začetkom novembra, ker sedaj zborujejo deželni zbori.

Kriza na Ogrskem. Poslanec Barabas je prosil za odpuščanje zaradi znanega vzklika proti cesarju. Ta teden

materinem jeziku častili svojega Boga, ki je povsod pričujoč in vseveden tako, da razume vse jezike na svetu, a ne samo latinskega, laškega in nemškega kakor menda mislijo naši »katoliški« črnosuknježi. Pa tudi država ne bode le iztiskala davkov iz njih, temveč jim bode morala tudi kaj dati, ker si bodo ti pametnejši tuji kmetje na naših tleh gotovo izbrali take poslance, ki bodo razloževali oves od pšenice, jim bo res pri srcu korist njih kmetijskih volilcev ter se bodo vselej znali pogumno in možato potegniti zanje, ne pa kakor delajo sedANJI kranjski kmetijski poslanci, ki tratijo čas na Dunaju s pranjem svojih umazanih rok in s klečeplastvom okoli ministrov, da bi jim kaj vrgli v vedno lačno — farsko bisago, v Ljubljani se pa igrajo »mlade vojake«.

Obvladala so me žalostna čustva in pod pezo teh čustev sem se ustavil ter pogledal tja gori, odkoder se je razlivala blede svetloba okrog po rosi zemlji: pogledal sem v širokolični mesec, ki je še vedno gledal náme in se mi smejal kakor prej. Zopet sem mu jezno zapretel s povzdignjeno pestjo, ali zdaj se mi ni več hotel skriti. To me je potolažilo in sklepal sem iz tega: »Morda se pa mesec ne smeje meni, ampak komu drugemu, in meni le pripoveduje, kaj smešnega vidi okoli po katoliški zemlji; a ker je predaleč od njega do mene, ne slišim njegovih besedi. Vse to je prav lahko mogoče in to tudi nič drugače ne more biti! No, da zdaj le vem, da nisem jaz najneumnejši človek in da se mesec meni ne smeje, pa je dobro!«

so se zopet pripetili v poslanski zbornici burni prizori, vsled katerih je Khuen podal cesarju odstavko. Med drugim je Khuen branil Körberja. — V budimpeštanskem garnizijskem zaporu je zaprtih nad 300 vojakov-tretjeletnikov, ki so se spuntali radi daljnjega službovanja.

Odpust tretjeletnikov. Državni vojni minister je izdal dne 27. m. m. odlok, po katerem se morajo takoj odpustiti letošnji tretjeletniki avstrijskih polkov.

Srbija. Razsodba o znani zarotniški aferi srbskih častnikov se je razglasila. Nekaj častnikov je bilo obsojenih od dveh mesecev do dveh let in v izgubo šarže. — Skupščina se je otvorila v torek.

Ali bo vojna? Ugledni časnik «Information» pri naša iz Zofije dopis, v katerem pravi, da kljub raznim vestem in kljub vsem pripravam je gotovo, da ne bo vojne med Turčijo in Bolgarijo. Bolgarija ne bo napovedala vojno, ker se boji, da bi je ne zasedla Rusija in Rumunija napadla za hrbtom, Turčija pa tudi ne bo storila tega, ker se boji okupacije Macedonije od strani Rusije. Turčija pa tudi ne uvideva potrebe vojne, ker bo brez vojne zadušila vstajo in umirila deželo. Lepe besede so pač to, pa ako omenjamo, da je bilo od začetka vstaje do danes pomorjenih okoli 70.000 Bolgarov, potem je res škandal, da velevlasti tako ravnodušno gledajo te trinože.

Tedenske politične vesti. Ruski car je bil te dni gost našega cesarja. Pravijo, da bosta še letos obiskala našega vladarja laški in belgijski kralj. — Načelnik poljskega kluba vitez Jaworski hoče odstopiti. — Med Anglijo in Francijo se sklepa zelo važen dogovor o vseh prepornih kolonijskih zadevah.

Dopisi.

Iz Cerkljan. (Ogenj.) V soboto dne 26. septembra okrog 11. ure dopoldne se je užgalo poslopje Janeza Kalinškega, po domače «Jenka» na Spodnjem Brniku. Pogorelo je hišno poslopje, več orodja in tudi precej žita. Zažgale so ženske-kuharice, ki se jih je vedno več suhalo okrog peči. Baje se je kahal predjužnik za to mlado Jančkovo soprogo. V drugi peči na zgornji hiši kurila se je peč za gorkoto, menda tudi za hišno mamo, da se po zavžitem predjužniku lahko vleže in odpočije. Velika nevarnost je bila za okrog stoječa poslopja, ko bi se bilo vnelo zraven stoječe poslopje, nastala bi bila nepopisna škoda. Vrla cerkljanska žandarmerija s požarno brambo je bila takoj na mestu, in pihal je veter v nasprotno smer, tako da se ni naprej užgalo.

Zadovoljen sam s seboj sem spet začel migati z nogama, ki sta me že v naslednjem trenutku prinesli pred železni most čez Kokro nad kranjskim pokopališčem. Ali kaj je to? Tam po mostu hodi neko suho človeče, ozira se v mesec in nekaj blebeče, mesec pa mu kima kakor bi se ž njim trkal po kozje in se smeje na vse pretege. Jaz si vesel mislim: «Oj temu bebcu se mesec smeje, prav temu! Saj sem vedel, da se meni ne more in ne sme smejati!» Pa kdo je in kaj hoče tu ob tem času ta nesrečni možiček, ki ga trka luna? Na rami se mu bliska sekira in usta mu blebečejo: «Čuj me, moj mili, tihi mesec, kaj ti govorim, kaj ti prisegam: Na Hrvaško grem kot neznan reven drvar in s to sekiro bom sekal in podiral velikanska drevesa tam doli in ko bom prisekal do zagrebskega bana, posekal bom tudi njega! In prosta bo Hrvatska in tisoč in tisoč glasov bo zaorilo po vsej Hrvatski: «Živela prosta Hrvatska, živel naš hrabri katoliški osvoboditelj!»

Spoznal sem ga in prestrašeno zastokal: «O sveta pomagalka, Tonetov pobočnik iz Kranja! Res, prav on je! To potrjujejo tudi bridke škarjice, ki mu namesto meča bingljajo na strani in se zasvetijo kakor polzeva slina, kadar se mesec zasmee nanje. Kako zdaj mimo njega domov, kamor se mi tako mudi? Imel bi me go-

Iz Ribnega. Zanimive so bile zadnje občinske volitve v naši občini, zanimive zlasti zato, ker sta se med seboj bojevali dve klerikalni župniji ali fari, vsaka s svojim župnikom na čelu. Po ločitvi ribljanske občine od blejske pred tremi leti je naš župnik Pristov kar z belanskim Mrakom potegnil in tako so Belani zmagali z veliko večino ter po nasvetu belanskega župnika izvolili za župana znanega farovskega kimovca po domače Šneta na Bohinjski Beli. Zdaj, ko so imeli župana tri leta na Bohinjski Beli, katera vas je na koncu nad uro hoda dolge ribljanske občine, bi bilo pravično in pošteno, da bi se izvolil novi župan za nadaljnjo triletno dobo v Ribnem ali pa v kaki drugi vasi ribljanske župnije. Saj to vendar ni prav, da bi vedno morali le mi Ribljani hoditi k županu na daljno Bohinjsko Belo. To je krivično in mora pripraviti ob potrpežljivost vsakega še tako pohlevnega katoliškega božjega volka v naši župniji. Župana bi pa seveda mogli dobiti v Ribno le tedaj, ako bi imeli večino občinskih odbornikov. To pa smo v svesti si krivice, ki se je dozdej nam godila, tudi poskusili doseči s tem, da smo se skoraj polnoštevilno udeležili zadnjih občinskih volitev in bi tudi zmagali z izdatno večino v drugem in tretjem volilnem razredu. Ako bi ne prihitelo na pomoč Belanom okoli 40 blejskih konsumarjev, ki imajo gozde v davčni občini Bohinjska Bela in plačujejo radi tega nekaj davka za to občino. Zakaj se blejski svedci vtikajo v naše volitve, to je nam nerazumljivo. Saj je vendar župnija Ribno prav tako klerikalna kakor Bohinjska Bela. Najbrž je blejski Oblak posodil te svoje kimovce belanskemu Mraku, ki sploh ne more živeti brez političnega boja in rogoviljenja. Ker pa zdaj ne sme več hoditi na Bled se prékrat in zgago delat med tamošnjimi naprednjaki, lotil se je boja z nami ribljanskimi klerikalci. Ali belanski Mrak naj si preveč ne domišlja, da bode z nami še tudi za naprej delal in nam nakladal davke kakor se bode zljubilo njemu! Zmagali smo sicer le v drugem razredu, a spravili smo s tem v občinski odbor take odločne in zavedne svoje moze, ki se ne bodo nikdar strašili pred Mrakom in njegovimi kimovci potegniti se za naše koristi in Mrakovcem povedati, kar jim gre. Med našimi občinskimi možmi je seveda tudi naš župnik g. Pristov, ki se je letos pri volitvah s hvalevredno odločnostjo potegoval in deloval za našo zmago. On in Mrak sta se o tej priliki na Bohinjski Beli gledala kakor pes in mačka, dasi sta bila prej vedno dobra prijatelja. Upamo, da bode naš župnik tudi kot občinski odbornik vedno

tovo za kakega mažarskega ogleduha in bi me na mestu brez pardona hrabro posekal! Poznam ga, kak nevstrašen krščanski vojščak je in ž njim se res ne grem zdajle kar tako brez vsega orožja meriti!» Bil sem v resnici v veliki zadregi. Pa kmalu sem si izmislil malo zvijačo. Skril sem se za grm in vrgel nekaj kamenov na most in v grmovje pred mostom na drugi strani ceste, da je tam zašumelo kakor bi se kdo skrival v tistem grmovju. To je takoj zvabilo junaka z mostu na ono stran, ki je začel tam mahati s sekiro po praznem grmovju in glasno kričati kakor nor.

To priliko sem porabil za svojo rešitev. Urno sem se sezul za grmom, stisnil težke po konjsko podkovane črevlje pod pazduho in tiho smuknil čez most proti domu, kamor sem srečno došel, in v brlogu splasil svojo dobro Mico, ko je že molila tretji rožni venec za mojo ubogo — pokojno dušo!

Kaj pa hrabri reševalec «Hrvatske» v Kranju? Gotovo ga ni pustil na Hrvaško njegov skrbni vojskovodja Tone, ker ga še vedno potrebuje v svoji bližini, in mu bode zdaj, kakor sem slišal praviti, še preskrbel usmiljeno Samaritanko, da ga bode vsaj ponoči varovala pred luninem trkanjem. Tako je prav, tako je krščansko!

Tvoj zvesti Jur.

stal na naši strani. Toliko o tem za enkrat, dalje pa naj izpregovori o kratkem se kdo drugi in naj vzbudi k delu tudi druge politične zaspance okrog sebe!

Iz Srednje vasi v Bohinju. Kapelana Oblaka grozno peče, da je »Gorenjec« žé toliko povedal širni javnosti o njem in njegovem čudnem delovanju. Koliko se je že trudil, da bi ga popolnoma pregnal iz gorenje bohinjske doline, kjer ima on svoje neomejeno vladarstvo, a dozdej je bil ves njegov trud zastonj. Tudi naš novi župnik Berlec je kapelanu v tem oziru vnet pomočnik, dasi se dela dober in priazen celo zunanjim liberalcem. Ne vemo, zakaj je njemu »Gorenjec« tako v želodcu, da kakor podrepna konjska muha vedno tišči in sili zavoljo njega v tiste, ki so tu naročeni nanj! Ali ima tako slabo vest, da ga je strah pred njim, ali se boji, da bi tudi tukajšnji kmetje vsled »Gorenjčevih« opominjanj izpregledali in zadrignili svoje mošnjičke blagoslovljenim prstom. Saj se nam dozdeva, zakaj je ta božji namestnik prišel iz Mošenj zopet nazaj v dosedaj širšemu in jasnejšemu svetu tako zaprt Bohinj. Tam doli mu je fara dajala premalo dohodkov, odkar so prevzeli cerkvico na Brezjah v svoje oskrbovanje — drugi gospodje! Ali ni tako, gospod Berlec? In še marsikaj ve »Gorenjec!« Zato ga raje pustite pri miru in ga brez potrebe ne izzivajte, ker s svojo neumestno gonjo zoper njega delate ravno nasproten vspeh kakor si ga želite. Tudi obrabljeno strašilo z odvezo mora vzbujati za Vami le pomilovalen posmeh, ker tisti, ki so naročeni na »Gorenjca« ali pa na kak drug liberalen list, že vedo, kako stoje in leže te stvari in se ne dajo strašiti — z narobe obrnjenim kožuhom!

Iz Bohinja. Kaj na slabih nogah morata stati konsumno društvo in z njim po kapelanu Oblaku zvezana posojilnica v Srednji vasi. Že pred par leti se je govorilo in pisalo, koliko tisočev dolga brez pokritja ima to konsumno društvo in tudi o posojilnici so znane jako čudne stvari. V konsumnem društvu se izkuša dolg nekoliko znižati s tem, da se nevednim kmetom prodaja razno blago po sleparsko visokih cenah. Marsikaka stvar iste kakovosti in vrednosti se dobi v drugih prodajalnah v Bohinju skoro za polovico ceneje ali pa še boljši kup. Semtertja pa tudi v konsumnem društvu dajo bolj po ceni kak malenkosten predmet, da s tem slepe ljudi, češ, vidite, kako je pri nas vse po ceni! Za vse to imamo obilo dokazov. Zaslepljeni Bohinjci pa še vedno radi vse kupujejo in drago plačujejo v kapelanovi prodajalni že zato, ker v svoji bedasti preprostosti mislijo, da je tu vse žegnano in vsled tega veliko več vredno kakor kje drugje. Ako si bode na ta način konsum kaj opomogel, to je vprašanje, ker se ne ve, kam se izteka in kako uporablja izkupljeni denar. To pa je gotovo, da bodo oškodovani na vsak način kmetje. Tudi se pripoveduje, da nimajo oni združniki, ki jemljejo blago na upanje, nikakih svojih knjizic, da bi se vanje vpisovalo, kakšno in za koliko kdaj vzamejo blaga, da bi mogli sami pregledati, če je prav vpisano, ampak neki kapelanovi hlapci vpisujejo oddano blago kar samo v svoje knjige, kakor je njim drago. »Gorenjec« je že večkrat svaril Bohinjce iz gorenje doline, da naj bodo bolj previdni, ker se vedno čuje in bere, kaka sleparstva in lumparije se dogajajo okrog po raznih klerikalnih konsumnih društvih in posojilnicah. Ali kako se je vpoštevala v Bohinju dobrohotna »Gorenjčeva« skrb za Oblakove zaslepljenice? Oblak jih je sklical skupaj, jim povedal iz svoje »pratike«, koliko je premoženja, koliko denarja v gotovini in terjatvah, koliko dolga in koliko čistega dobička ali preostanka. S seboj je tudi prinesel izvezke onih dopisov iz Bohinja v »Gorenjcu«, v katerih se je pisalo o njem ter o njegovem konsumnem društvu in posojilnici. Ko je povedal svojim zvestim poslušalcem, koliko lepega dobička jim je nakopičil v konsumnem društvu, prebral jim je iz »Gorenjčevih« dopisov tudi nekaj takih odstavkov, kateri so ravno njemu prijali, potem pa dejal s binavskim obrazom nekako tako-le: »Vidite, ljubi moji, kako se trudim in skrbim za vas, v »Gorenjcu« pa tako grdo pišejo in lažejo o meni!« In kaj so storili nato zvesti kapelanovi

poslušalci? Vse, prav vse, kar je prišlo iz njegovih blagoslovljenih ust, so morali trdno verjeti in pa hudi so bili, grozno hudi na »Gorenjca«, ker tako grdo in hudobno obrekuje nesebičnega in dobrotljivega gospoda Antona, najhuje je pa menda krčila sveta jezica pesti tistemu človeku, ki se mu pravi po domače Zetek. Ako bi Oblakovi konsumarji tako ne pokazali očitnega zaupanja in neomahljive vere in udanosti v svojega božanskega voditelja, imeli bi velik neodpustljiv smrtni greh!

Konec ...

Iz žitja slovanskega sokolstva v letu 1903.

Slovenska: Oče slovenskih sokolskih društev »Ljubljanski Sokol« je praznoval dne 27. septembra štiridesetletnico svojega obstanka. Na dopoldanskem zborovanju se je posvetovalo tudi med drugimi o ustanovitvi vsesokolske slovenske zveze. Vzorna telovadba popoldne je pričala o resnem in vztrajnem delovanju »Ljubljanskega Sokola«. Sokolsko društvo se snuje v Trzinu in Javorniku na Gorenjskem. Vseh slovenskih sokolskih društev je sedaj 15, a žalibog, da so nekatera še sedaj, ko se že vsa druga resno pripravljajo na drugoletni II. vsesokolski slovenski izlet v Ljubljano, le na papirju. Kakor že omenjeno, se bo vršil drugo leto II. vsesokolski slovenski izlet v Ljubljani. Splošno je bilo opaziti letos živahno gibanje na slovenskem sokolskem polju.

Hrvatska: Dne 4. oktobra razvije svoj prapor Sokol v Varaždinu, nadalje se snuje sokolsko društvo tudi na Sušaku. Letos se je vršil I. sestanek dalmatinskih sokolskih društev v Drnišu in obenem proslavila ustanovitev tamošnjega Sokola. Zbranih je bilo 500 Sokolov iz Spljeta, Zadra, Šibenika, Makarske in Drniša. Ob razvritju barjaka je bila staroslovenska služba božja. Javna telovadba je izpadla lepo. — Dne 8. septembra se je zbralo nad 100 Sokolov v Karlovcu prilikom prve javne telovadbe tamošnjega Sokola. Iz Zagreba jih je došlo 50. Zagrebčani so pripeljali seboj tudi dečke-telovadce, da so skupno s karlovskim naraščanjem nastopili pri prostih vajah in igrah. Proste vaje je izvajalo 80 hrvatskih Sokolov. Sledila je orodna telovadba: skok, konj, koza, drog in bradlja.

Češka: Predsednik zaveze čeških Sokolov, dr. Jan Podlipny, odvetnik v Pragi, je imenovan od francoske vlade za zasluge na sokolskem polju članom francoske akademije. To je dokaz, kako visoko ceni francoska vlada telesno vzgojo. Dne 15. avgusta so imeli češki Sokoli shod v Budjovicah, proste vaje je vežbalo 1400 telovadcev. Voditelji praškega sokolstva vzdržujejo za češko mladino vežbanje na velikanskem igrališču. Leta 1902 je vežbalo 25.000 srednješolcev in 33.037 dečkov ter 25.384 deklic; skupaj 83.421 oseb. Največje je vežbališče na Letni, kjer se obdržavajo velikanske praške sokolske slavnosti; več tisoč oseb lahko telovadi hkrati.

Poljska: Pri letošnjem sestanku poljskih Sokolov v Lvovu je proizvajalo proste vaje nad 2000 Sokolov. Predvsem so bili srčno vsprejeti poljski Sokoli iz Poznania, Slezije, Westfalskega in Berolina. Lepo in slikovito vežbanje s kopji je proizvajalo 250 poljskih Sokolov. Po hrv. »Sokolu«.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnosti. Gospod Josip Gorečan, učitelj-voditelj v Ratečah, je imenovan telovadnim učiteljem na c. kr. učiteljskišču v Ljubljani. — Ravnatelj na c. kr. učiteljskišču v Ljubljani je imenovan gosp. Anton Črnivec.

Umrl je minulo soboto v Ljubljani g. Janko Šumi, c. kr. višji kontrolor carinskega urada v Trstu. Pokojnik je bil iz znane narodne rodbine Šumijeve iz Kranja. Radi boleznij je bil na dopustu v Kranju in v Ljubljani. Zadnje dni ga je pa napadla srčna vodenica tako hudo, da je izdihnil svojo blago dušo. Bil je šele 45 let star. N. v m. p.!

Važno za rekrute! Vsled dovoljenja zakona o uvrščenju letošnjih novincev stalne vojske morajo vsi novinci, kateri še morebiti niso dobili pozivnih listov, tudi

brez pozivnega lista nastopiti aktivno vojaško službo dne 12. oktobra in se zglasiti omenjenega dne pri c. in kr. dopolnilnem poveljstvu št. 17 v Ljubljani.

Kranjski deželni zbor je imel včeraj drugo sejo, v kateri so klerikalci nadaljevali s svojo tehnično obstrukcijo. Več o tej seji poročamo prihodnjič. Prihodka seja bo v torek.

Otvoritev in blagoslovljenje nove šole na Bukovici pri Selcih. Piše se nam: Slovesnost, kakršnih se malo praznuje, vršila se je v nedeljo dne 27. septembra t. l. Bukovica in druge sosedne vasi dobile so novo, lično enorazredno šolo. To svojo s trudom pridobljeno šolo hoteli so nekoliko bolj slovesno odpreti, in vsled tega so povabili domačo duhovščino k blagoslovu, šolske oblasti in učiteljstvo pa k prisostvovanju tega dne. Šolsko poslopje so lično okrasili, postavili nanj podobo cesarja in sv. razpelo. Spredaj so stali mlaji, prepleteni z venci. Pod njim je stal govorniški oder. Po vasi so vihrale trobojne zastave z več hiš. Ob 10. uri je bila sv. maša z govorom, ki je bil sestavljen primerno k temu dnevu. Po maši je bil blagoslov šolskega poslopja in notranjih prostorov. Vse to je opravil domači župnik gospod Tomaž Rožnik. Na to je stopil na govorniški oder pred šolo gospod nadučitelj Fran Pápa iz Škofje Loke. V polkrogu je stopila šolska mladina okrog odra in drugi prisotni. Množica ljudstva se je istotako približala, da je poslušala. Gospod nadučitelj Fran Pápa je omenil koristno pridobitev nove šole in njeno prihodnje delovanje. Zahvalil je za blagoslovljenje šole cerkvenega zastopnika, za trudapolno in požrtvovalno delovanje vsemu krajnemu šolskemu svetu, posebno njega predsedniku g. Janezu Podobniku. Priglasil je šolo otvoreno in jo izročil v imenu šolske oblasti učitelju g. Antonu Germeku. Mladino in starše je prosil, naj podpirajo šolo, da bode tem plodonosnejše delovala in s proslavo na presvetlega cesarja Franca Josipa I. končal svoj lepi govor. Prebral je še pozdravna pisma g. okrajnega glavarja A. Pirca, okrajnega šolskega nadzornika g. Ferd. Kalingerja in nadinženirja g. Bolesl. Bloudeka. Zunanja slovesnost je bila s tem završena. Krajni šolski svet je potem povabil vse prisotne dostojanstvenike in nekatere domače može k banketu, ki je bil v šolskem poslopiju. Vdeležili so se ga župnik g. Tomaž Rožnik, nadučitelja gg.: Fran Pápa iz Škofje Loke in M. Stanonik iz Selc, učiteljica od Sv. Lenarta gospica Antonija Rakovec in domači učitelj g. Anton Germek, dalje župan selške občine g. Fr. Demšar in predsednik krajnega šolskega sveta v Selcih g. Fr. Šliber. Poleg teh je bil ves domači krajni šolski svet gg. Gregor Dolenc, Martin Bernik in predsednik g. Janez Podobnik. Zraven teh je bilo še pet domačih moži, ki so posebni prijatelji šole. Pri banketu je napil župan Fr. Demšar zastopnikom šolske in duhovske oblasti. Učitelj A. Germek je obljubil po svojih skromnih močeh delovati v novi šoli v pouku mladine, za nje izobrazbo in omiko. G. Šliber je napil predsedniku krajnega šolskega sveta g. J. Podobniku in g. župniku T. Rožniku, učitelju in katehetu, da bi lahko prenašala vse težave in neprijetnosti v šoli. Gospod nadučitelj Stanonik pa je s svojimi napitnicami v resnem in šaljivem zmislu dopolnil ostali del banketa. Pozno popoldne je bil banket končan in vsi so se razšli z zavestjo, da se je postavil s tem dnevom lep spomin domačim vsem in tujim gostom. Nova bukovška šola pa naj se razvija, raste in cvete v blagor mladine in ljube slovenske domovine! Vdeležniki slovesnosti so poslali brzoglavni pozdrav pospeševalcem zgradbe bukovške šole blagorodnim gospodom: C. kr. vladnemu svetniku vitez u. pl. Kaltenebergerju. c. kr. okrajnemu glavarju Alfonzu Pircu in c. kr. vladnemu svetniku in okrajnemu glavarju dr. M. Gsettenhoferju. Ti velerodni gospodje so se zahvalili istotako vsem vdeležnikom.

Zglasitev črnovojnikov, ki so nekdanj služili v c. in kr. stalni vojski ali deželni brambli, je določena za vse občine kranjskega političnega okraja na dan 20. oktobra pri županstvih; naknadna zglasitev pa na dan 25. oktobra, tudi pri županstvih.

Kontrolni shodi na Gorenjskem. Dne 1. in 2. okt. se je vršil kontrolni shod v Boh. Bistrici in Srednji vasi, dne

3. t. m. na Bledu, dne 5. v Kranjski gori, dne 6., 7. in 8. t. m. na Jesenicah, dne 9. v Radovljici, dne 12. v Trzinu, dne 13. in 14. v Kranju, dne 16. v Železnikih, dne 17. v Škofji Loki, dne 19. v Poljanah nad Škofjo Loko, dne 20., 21., 22. in 23. v Ljubljani, dne 28. in 29. v Kamniku in dne 30. oktobra na Brdu.

Surov napad. Dne 22. m. m. je hlapec Franc Svetic na železniškem mostu blizu Radovljice sunil z odprtino nožem hlapca Janeza Masterla v desno senco in ga je težko poškodoval. Prepeljati so ga morali v deželno bolnico. Svetica, ki jo je hotel popihati z vlakom, so prijeli orožniki.

Premeten tat. V četrtek 1. t. m. je prišel k konjederki v Brezju še precej čedno oplečen mož ter ji naznanil, da je g. Mayr iz Kranja kupil 6 buš, izmed katerih je jedna poginila. Tat pravi, da ga je g. Mayr poslal, naj pride takoj po njo. Gospodinja ni imela nikogar drugega doma in je vsled tega poslala svojega delavca v Kranj s konjem in vozom, da bi naložil in odpeljal mrhovino. Ko se peljeta proti mestu, pravi neznan tat, naj gre hlapec javit živinozdravniku, da bo smel vzeti bušo. Med tem, ko je šel hlapec v stanovanje k živinozdravniku, je pogнал neznan tat konja ter se odpeljal z njim. Vrnivši se hlapec se je čudil, ko ni bilo nikjer ne konja, ne voza in tudi premetenega tatu ne.

Kontrolni shodi v kranjskem političnem okraju se bodo vršili: a) za c. kr. deželno brambo: 9. oktobra v Gorenjivasi (občina Trata); 10. oktobra v Škofji Loki; 12. oktobra v Železnikih; 14. oktobra v Trzinu; 17. oktobra v Kranju. Naknadna kontrola bo dne 20. novembra v deželnobrambovski vojašnici v Ljubljani. b) za c. in kr. stalno vojsko: 12. oktobra v Trzinu; 13., 14. in 15. oktobra v Kranju; 16. oktobra v Železnikih; 17. oktobra v Škofji Loki; 19. oktobra v Poljanah. Naknadna kontrola bo dne 10. novembra v šentpeterski vojašnici v Ljubljani.

Srečkanje priredi, kakor smo že zadnjič na kratko omenili, podružnica c. kr. kmetijske družbe v Lescah v prostorih g. Josipa Wuchererja v nedeljo, dne 4. oktobra 1903. Spored: Srečkanje in prosta zabava. Darila za srečkanje se hvaležno sprejmo. Začetek ob 4. uri popoldne, čisti dohodek je namenjen za društvene potrebe. K obilni udeležbi uljudno vabi.

Odbor.

Judovski tempel na -- Hrušici. Na Hrušici pri Jesenicah se je zbralo vsled dela pri vrtanju predora skozi Karavanke ljudi vseh mogočih narodnosti in veroizpovedanj. Cerkev ni na Hrušici nobene, pač pa so si Judje postavili svoj tempel.

Ljubljanski «Sokol» je slavil minulo nedeljo štiridesetletnico svojega obstanka. Slavnostni govor je imel starosta dr. Ivan Tavčar, za njim je govorila v imenu «Ženskega telovadnega društva» gospa dr. Tavčarjeva, na to je podal dr. V. Murnik živo sliko o delovanju ljubljanskega «Sokola» in poročal o sokolski zvezi. Obed se je vršil pri Auru. Pri telovadbi je bil dober obisk, telovadilo je 50 telovadcev pod vodstvom dr. Murnika. Zvečer je bil komers. Od bratskih sokolskih društev so bila zastopana iz Kranja, Idrije, Postojne, Zagorja in Celja.

Martinovo veselico priredi v nedeljo dne 8. novembra t. l. slovensko bralno društvo v Kranju.

Tombola tukajšnjega gasilnega društva, ki se je vršila minulo nedeljo, je privabila mnogo občinstva, ki je pridno kupovalo karte. Tudi so se dobili prelepi dobitki, kot glavni dobiček pa buša. Gasilno društvo sme biti pač ponosno na izdaten čisti dobiček, ki je namenjen za gasilske potrebe.

O naši gimnaziji se še poroča, da znaša sedaj skupno število dijakov 370. V I. razred jih je stopilo 75 (lani samo 71), od teh se jih je sprejelo 71, dva sta padla pri sprejemnem izpitu, eden je umrl med počitnicami, eden pa prostovoljno odstopil, v II. 58, v III. 56, v IV. 47, v V. 51, v VI. 29, v VII. 35 in v VIII. razred 23 dijakov. Vsporednice so napravili v I., II. in III. razredu. Prosilo se je, da se deli še V. razred. — Ravnatelj g. Jos. Hubad je dobil zaradi boleznih polletni dopust; začasno vodi ravnateljstvo veroučitelj g. Perne, tajniske posle pa opravlja g. prof. A. Dokler. — Gospod

prof. dr. Jos. Tominšek je dobil enoleten dopust v svrhu študij in se podal v Lipsko. — Kot suplenta sta prišla na zavod dva duhovnika-filologa gg. Luka Arh in g. A. Gvidovec. — Namesto gosp. prof. dr. Fr. Koprivnika, ki je odšel v Ljubljano, je prišel na zavod zgodovinar g. Dragotin Lončar.

Naši pobožni klerikalci. Pretečeni teden je šel tukajšnji g. kapelan s sv. popotnico. Pred njim je korakal nek hud klerikalec iz Senčurja in med potoma ga je duhovnik tudi prehitel. A ta pobožni in razgrajajoči klerikalec se še zmenil ni za to. Ko bi bil to napravil kak liberalec, to bi bilo upitja in prijela bi ga bila roka pravice. Toda klerikalec sme storiti vse. Vendar pripomnimo, da se je ljudstvo zgražalo nad tem klerikalcem. Ne bili bi imenovali tega, a ker se govori, da je bil to gotovo kak liberalec, s tem pojasnimo zadevo. G. župniku Kukelju pa lahko postrežemo z imenom, da bo vedel, kako garjave ovce ima med svojimi vernimi katoličani.

Našla je okrog 13. t. m. neka poštena žena pred tukajšnjo železniško postajo tri bankovce po 10 kron. Kdor jih je izgubil, lahko zve ime najditeljice na železniški postaji v Kranju.

Drobiž z Gorenjskega. Na Dobravi pri Zaspju, kjer bo postaja nove železnice, se je ustanovila nova orožniška postaja, obstoječa iz treh mož. — Minuli ponedeljek se je odpeljalo na Gorenjsko k zgradbi železnice 100 Macedoncev. — V Savo je padel in utonil 80 let stari kolar Jernej Kalan iz Drulovke. — Umrl je v Clevelandu naš Franc Lužovec, doma iz Cerkljan. — Menartov Janez iz Dvorjan pri Cerkljah je vendar ostal na Studencu med umobolnimi. Radovedni smo, koliko časa ostane med njimi. Kuratorjem se je postavil njegov kunštni brat France iz Zaloga. — Izobraževalno društvo v Voklem je imelo veselico, katero je počastil tudi gosp. župan Molj. Čisti dohodek je bil namenjen, kakor trdijo hudomušni ljudje, za napravo raznih zibelk.

Križem sveta.

Odbor družbe sv. Mohorja v Celovcu nam nannanja, da šteje letos 76.058 članov, to je 3988 manj kakor lansko leto, ko je dospela do prečastnega števila 80.046 članov. Razkaz nam kaže, da je napredovala po treh pokrajinah; zlasti so se odlikovali Amerikanci, ki štejejo 137 članov več kakor lansko leto. Po raznih krajih je 50 udov več, v sekovski škofiji 4. Nazadek se kaže po škofijah, oziroma krajih: Lavantinska 2115, ljubljanska 915, goriska 396, krška 360, tržaško-koperska 220, Afrika in Azija 51, somboteljska 40, poreška 30, zagrebska 23, bosniška 15, videmska 8, senjska 5, dja-kovska 3. — V družbene «zlate bukve», v katere se po pravilih vpiše vsak novo vstopivši član, se je zapisalo 7167 novih letnih udov, namreč od številke 234.722 do številke 241.889. Družba razpošilja svojim udom letos 456.348 knjig. Pač častno število za mali in še tako razkosani slovenski narod! Če pristejemo te knjige onim, katere je družba sv. Mohorja od svojega obstanka že podala svojim članom, najdemo, da je Slovencem vkup poklonila 9.300.040 iztisov knjig! V istini pa je to število še precej višje, ker so tu štete samo one knjige, ki so jih prejeli člani, natisnjeni in izkazani v naših koledarjih.

Razne vesti. Svetovnoznani vremenski prerokovalec Rudolf Falb je te dni umrl v Berlinu. — Petrolejski kartel je sklenil, da se petrolej podraži. — V Florenci si je prerezal vrat bankir Sestini v navzočnosti soproge in sina. — V Miškolcu na Ogrskem se je neki Prokaj zaljubil v svojo mačeho, ki mu je tudi vračala ljubezen. Velika zapreka v tej zvesti ljubezni je bil stari Prokaj. Sin in mačeha sta torej sklenila usmrtiti starega. Spčnega očeta je sin zadušil, potem pa ga je obesil na stropu sobe, češ, da se bo mislilo, da se je starec sam obesil. Pozneje se je pa temu zverinskemu sinu vendar oglasila vest ter se je sam prijavil orožnikom. Zaprli so trdi nesramno mačeho. — Dobro sredstvo proti mahanju z repom pri dojenju krave si je izmislil nek nemški kmet. Obesil je kravi utež iz svinca na rep. Ker pa ima krava veliko moč v repu,

zato je tudi naprej mahala z repom ter mu je pri prihodnjem dojenju s privezano težo izbila štiri zobe.

Gospodinjje, pozor! Velika priljubljenost Kathreinerjeve Kneippove sladne kave, ki se je že leta in leta izborna obnesla povsod, provzročuje vedno nove, manj vredne posnemke. Da pa jih obranite in se izognete škodi, zahtevajte vedno le «pristno» Kathreinerjevo kavo in si pri nakupovanju natanko oglejte vsak zavoj, ali sta na njem slika župnika Kneippa kot varstvena znamka in ime Kathreiner.

Tedenski sejem v Kranju dne 28. m. m.

Prignalo se je 62 glav goveje živine, — telet, 111 prašičev, 100 ovac, — koz, 277 buš, — konj. — 50 kg: pšenice K 7-75, prosa K 6-50, ovska K 5-50, rži K 6—, ajde K 9—, ječmena K 5-50, fižol ribničan K 9—, koks K 10-50, mandalon K 7-50 do K 8—.

Š 15. oktobrom t. l. se odda v Cerkljah v najem

pekarija.

Več se izve pri lastniku gosp. **Matevžu Kernu**, istotam. 196—1

Stanovanje in mesečna soba

na željo tudi s hrano se takoj odda.

Kje? pove upravnistvo «Gorenjca».

192—2

Zaloga „Belske kisle vode“

Vellacher Sauerbrunnen

7—19

pri **Albinu Rantu**, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 staklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Vsak, kdor ima prašiče

naj da zdravemu prašiču vsak teden eno polno žlico med krmo:

81—12

Kranjske redilne moke za prašiče

doktorja pl. Trnkoczyja krmilno in hranilno sredstvo
zboljšuje, pomnožuje!

meso! masti rejo! zdravje!

Dobiva se 1 zavojček 50 vinarjev pri trgovcih ali pa 5 zavojčkov poštine prosto z všteto zavojnino za 3 krome proti povzetju

v tovarniški zalogi lekarna Trnkóczy, Ljubljana.

Na stotine zahvalnic, tudi uradno poverjenih o dobrih vseh pri zdravih in bolnih prašičih prihaja vsak dan. Iste so vsakemu na razpolago in se na zahtevanje pošiljajo poštine prosto.

Uradno poverilo.

Predloženi prepis se popolnoma strinja pisanemu originalu na dopisnici, katera ima znamke za 4 filerje in 2 vinarja.

Ljubljana, tretjega oktobra edentisočvetstoena.

(Notarski pečat.)

Ivan Plantan, c. kr. notar.

Spoštovani gospod! Moji prašiči niso žrli, tudi so bili sila revni. Slučajno sem dobil od enega mojih ljudi za poskušnjo en zavojček redilnega praška (moka) za prašiče. Človek se n. ora kar čuditi! Ne morem svojih prašičev dovolj krmiti, strašansko veliko požro, tako, da so se čez nekoliko dni močno izredili, hvala temu izbornemu sredstvu. Morem isto vsakemu najbolje priporočiti in ga bodem tudi priporočal.

Prosím z obratno pošto pet zavojev redilnega praška (moka) za prašiče.

Belišče, Slavonija, 31. oktobra 1900.

Z velespoštovanjem

Josip English
železniški nadzornik.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 144—14

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Večkrat premicano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, trpežne in cene
priporoča prva in največja

tovarna

pečij in glinastih izdelkov
August Drelse
v Ljubljani.

115-20

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na perece
in posteljno opravo, zaloga
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, naslonjatev, pošt-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 94—24

po najnižjih cenah.

Cenike s 900 podobami pošlj
zastoj in poštne prosto.

Razpošiljanje točno.

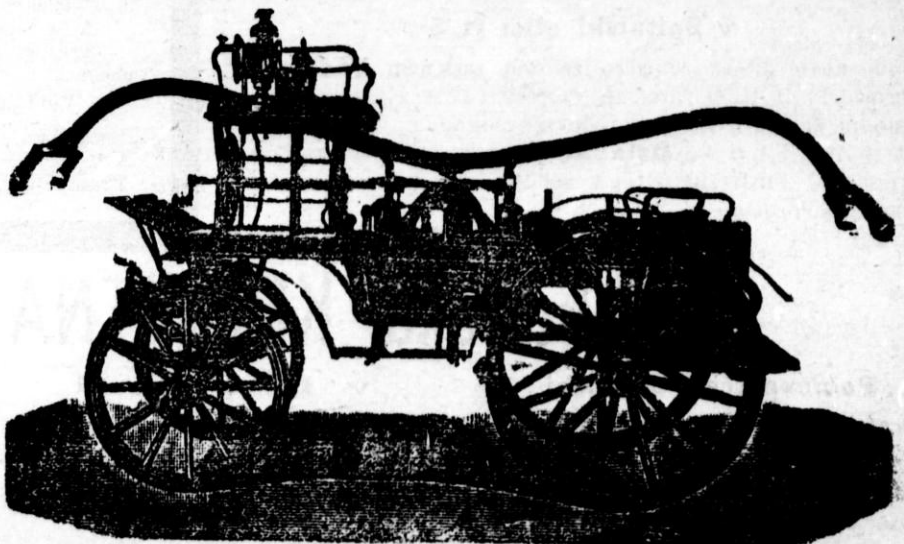
C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnice,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporoča 15—27

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
smrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno.
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

H. Suttner, urar

v Kranju

priporoča svojo
izborna zalogo

ur,

zlatnine

in

srebrnine

po

najnižjih cenah.

Ceniki zastoj in
poštne prosto.

Razpošilja se na
vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopf. želez-
ničarjem dobro poznana, najtrpežnejša
in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov
stanovitno bel gld. 3-75, najfinejša znam-
ka, gld. 6-50. 140—15

J. Čenčič, zaloga obuval

Škofja Loka št. 93

184—4

priporoča obuvata lastnega izdelka kakor najmočnejše in
tudi lahke črevlje. Vsakršna naročila se izvršujejo točno
in po nizki ceni.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

Velika zaloga zgotovljenih oblek

za gospode, dečke in otroke

konfekcije za dame.

— Solidno blago po čudovito nizkih cenah. —

Ceniki se razpošiljajo zastoj in poštne prosto. 190—3

Stanovanje

s 3 sobami in vsemi pritliklinami se odda v hiši št. 143
 takoj v najem. 194—1
 Več se poizve v trgovini Peter Majdič »Merkur« v Kranju.

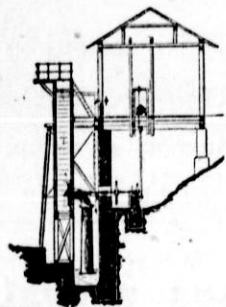

MLIN

s 5 kamni, gospodarsko poslopje in žaga, 25 mernikov
 posjanja, od dveh zemljišč frajka za drva, prosta stelja
 v gozdih tega mлина se da pod ugodnimi pogoji v najem
 za 6 let. 189—3

Več o tem se izve ustmeno ali pismeno pri Alešu Jenku,
 posestniku na Zgornjem Berniku, p. Cerklje (Gorenjsko).

G. Tönnies

117-19

tovarna za stroje, železo in kovino-
 livarna v Ljubljani priporoča
 kot posebnost žage in vse
 stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za
 žagine naprave zvezane neposredno
 z vrtilom. Sesalno-genera-
 torški plinski motorji, naj-
 cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
 za konjsko silo in uro.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru,
 obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne
 križe, štedilnike i t. d. 125-18

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Kadar pridete v Ljubljano

izvolite si ogledati

v Špitalski ulici št. 5

moj novo urejen, bogato založen **suknen oddelek**,
 broječ blizu 1000 različnih vzorcev zadnjih novosti,
 modni kamgarn in ševijot, lovsko sukno, dosking, trikot,
 peruvijen i. t. d. — **Ostanke** prodajam po zelo znižani
 ceni. — Postrežba strogo solidna. Vzorcei na zahtevo
 poštnine prosto.

110 21

R. Miklauc.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve

***** v Ljubljani *****

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

— obrestuje po 4 1/2% —

od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
 bi se obrestovanje pretrgalo. 179—5

Zahvala.

Za iskreno sočutje ob dolgotrajni in hudi bolezni
 ter za mnoge sožalne izraze ob smrti našega ljubljene-
 ga, nepozabnega nam soproga, odnosno sina, očeta in
 brata, gospoda

Ivana Šumi-ja

c. kr. carinskega nadkontrolorja v Trstu

ki je danes teden ob pol 3. uri popoldne, previden s
 svetotajstvi za umirajoče, v Ljubljani v Gradišču št. 14
 mirno v Gospodu zaspal in od koder so bili njega
 zemeljski ostanki prenešeni ta ponedeljek popoldne
 ob 5. uri na pokopališče k sv. Kristofu, se podpisani
 žalujoči zahvalijo potrtega srca tem potom vsem so-
 rodnikom, prijateljem in znancem, posebno pa še vele-
 čislanim gg. zastopnikom tržaškega c. kr. carinskega
 urada, dalje drovalcem prelepih vencev in sploh vsem,
 ki so spremili ranjkega do prezgodnje gomile.

Maše zadušnice se bodo brale v mnogih cerkvah.
 Predragi umrli se priporoča v blag spomin in
 molitev. 195—1

Ljubljana-Kranj, dne 3. oktobra 1903.

Pavla Šumi, soproga. — Janko, sin. — Pavla in
 Mici, hčeri. — Janez in Marija Šumi, stariši. —
 Franc Šumi, brat. — Ana Rus, roj. Šumi, sestra.

Ljubljanska KREDITNA BANKA

Polnovplačani akcijski
 kapital K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem,
 prioritet, komunalnih obligacij,
 srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu
 žrebanju.

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne
 papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-
 ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke
 proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje
 vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija). 11—53

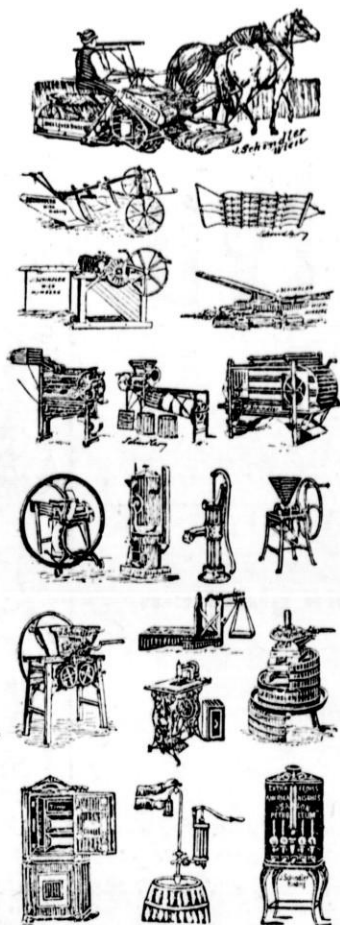
Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne
 knjižice proti ugodnim obrestim.
 Vloženi denar obrestuje od dne
 vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki innakaznicami.

Ivan Schindler, Dunaj III. 1.

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe, kot:

mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice za trsje, poljska orodja, mlatilnice, vile, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamo-reznice, stroje za rezanje repe, stiskalnice za seno, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnice, železne cevi, vodovode i. t. d.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah: ravnotako vse priprave za kletarstvo, sesalke za vino, medene pipe, gumijevе ploče, konopljene in gumijevе cevi, priprave za točenje piva, skrinje za led, priprave za izdelovanje sodavode in penečih se vin, stroje za sladoleđ, mline za kavo, dišavo i. t. d., stroje za delanje klobas, tehtnice na drog, namizne tehtnice, stebarske tehtnice, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestavov, stroje in orodja za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje, vse pod dolgoletnim jamstvom po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke. Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in franco. Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku. Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Piše naj se naravnost: Ivan Schindler, Dunaj III. 1. Erdbergstr. 12.

Slav. šolskim vodstvom

se udano priporočam za cenj. naročila šolskih tiskovin

Z odličnim spoštovanjem

Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Lepo posestvo

v Spodnji Besnici št. 25 se radi selitve iz proste roke da v najem.

Oddaljeno je eno uro od mesta Kranj in četrť ure od postaje sv. Jošt. Posestvo je na lepem kraju, obsega 44 mernikov posevke, 3 orale travnika ter pašnik in gozd. Vse je v prav dobrem stanju. Hiša z gospodarskim poslopjem je lepo zidana, stoji tik okrajne ceste in je prikladna za vsako podjelje. V njej se izvršuje že 6 let prodaja s špecerijskim blagom in točenje piva, špirita in žganja. Tudi je pripravna za gostilno. V najem se da tudi posamezno. 172-6

Natančnejša pojasnila daje lastnik Ivan Poličar v Besnici.

Lepa nemeblirana soba

se proti zmerni najemščini takoj odda.

Kje? pove upravni tvo »Gorenjca«.

193-2

Priporočilo.

Slavnemu občinstvu uljudno priporočam svojo dobro urejeno **delavnico** v izdelovanje vsakovrstnih oblek po najnovejšem kroju, kakor tudi zalogo **blaga za moške obleke ter izdelanih oblek in havelokov.**

Zavežujem se vsakemu p. n. odjemalcu, oziroma naročniku dobro in natančno postreči. Z ozirom na to se nadejam, da mi bo slavno občinstvo v mestu in na deželi izkazalo svojo naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

Lovrenc Rebolj

krojač v Kranju.

180-5

Dijakom znižane cene!

Postrežba točna!

62-29

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom „MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarstvo, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, vile, železne brane, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, vodne žage, pile, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katranovolepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obijanje stropov, vlite kotle. Veliko izber slamorenznic, plaht za vozove, železnih peči,

Roman- in Portland-cement, traverze, stare železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago.

Zaloga svetilk!

Zaloga različnih barv!

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

je pričelo poslovati **dne 1. januarja 1903 v Kranju na glavnem trgu v hiši g. K. Floriana št. 194.**

Uradije se vsak dan ob delavnikih od 9. do 12. ure dopoldne, ob ponedeljkih in smajnih dneh pa tudi popoldne od 2. do 4. ure.

Hranilne vloge se obrestujejo po

4 1/2 %

brez vsakega odbitka ter plačuje „Kreditno društvo“ rentni davek za vlagatelje iz svojega.

Obresti se računajo od 1. oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve do 1. oziroma 15. pred dnevom vzdignjenja. Nevzdignene obresti se prištevajo koncem leta kapitalu.

Posojila se dovoljujejo na osobni kredit, zastave in tudi na hipoteke proti primerni obrestni meri.

V upravnem svetu so:

Franz Krenner, podpredsednik.

Janko Majdič, predsednik.

Rudolf Kokalj, pisarniški ravnatelj.

Karol Jäger.

Josip Kovač.

Nadzorstvo:

Vinko Majdič.

Peter Mayr.

Dr. Valentin Štempihar.

Ciril Pirc.

Ivan Rakovec.

Vrhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 krons, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krons, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnštvo se nahaja v hiši štev. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.